

FOLKFÖRSÖRJNINGSMINISTERIET

Helsingfors,

den 18 juni 1940.

Cirkulär N:o 115.

Till folkförsörjningsnämnderna.

Beviljande av inköpsanvisningar åt affärer, vilka fungera såsom ombud för handelskvarnarna.

Många affärer, vilka fungera såsom befullmäktigade ombud för handelskvarnarna, behöva spannmål även för eget behov, såsom spannmålsprodukter till minutförsäljning i butiker, för bagerier o. s. v. Inköpsanvisningar kunna icke utskrivas för varje spannmålsmängd, som de inköpa för egen räkning, enär de inköpta mängderna oftast äro små och varierande. Av denna orsak har folkförsörjningsministeriet uppmanat handelskvarnarna att med sina ombud överenskomma därom, att dessa av den spannmål de uppköpa för handelskvarnarna finge för egen del behålla den mängd, som de behöva för sin egen försäljning. Emedan för handelskvarn uppköpt spannmål på grund av inköpskvittona införes på handelskvarnens konto, måste i de fall, då handelskvarn av sin spannmål överlåter en del till ombud, förfaras så, att ombudet hos folkförsörjningsnämnden anholder om inköpsanvisning för den mängd spannmål, som han för egen försäljning önskar behålla av för handelskvarns räkning inköpt spannmål. Mot denna inköpsanvisning får ombudet sedan av handelskvarnen köpa önskad mängd spannmål från det lager, som ombudet för handelskvarnens räkning anskaffat.

Vid utgivandet av inköpsanvisningar till ombud för handelskvarnar och andra lokala affärer för anskaffning av spannmål skall folkförsörjningsnämnden övervaka, att de beviljade mängderna icke överstiga köparens verkliga behov. Därvid skall även beaktas, att lokala affärer icke få förmedla spannmål till andra än handelskvarnar, och även till dessa får spannmål endast förmedlas av dem, som fungera såsom ombud för handelskvarnen.

Till folkförsörjningsministeriets kännedom har kommit, att vissa ombud för handelskvarnar eller

andra lokala affärer vid uppköp av spannmål försökt överskrida de för spannmål fastställda gränsprisen. Folkförsörjningsnämnderna skola effektivt och på lämpligt befunnet sätt övervaka, att så icke sker. Då det kan utredas, att gränsprisen överskridits, skola såväl köpare som säljare ställas under åtal. I detta avseende skall jobberi förhindras genast i början.

Beviljande av inköpsanvisningar för frontmannafester m. fl.

Under senaste tider ha förfrågningar ingått, huru inköpsanvisningar få beviljas för socker, kaffe och spannmålsprodukter för frontmannafester, sommarfester m. fl. dylika tillfällen. Med anledning härav meddelar folkförsörjningsministeriet, att folkförsörjningsnämnderna för sådana tillfällen få bevilja inköpsanvisningar för kaffesurrogat samt spannmålsprodukter, men icke för socker ej heller för kaffe. Spannmålsprodukter få serveras blott mot kuponger, vilka skola redovisas för folkförsörjningsnämnden. Dylika tillfällen få icke anses såsom social understödsverksamhet, såsom fallit varit, enär vissa folkförsörjningsnämnder just på denna grund utfärdat inköpsanvisningar för socker för tillfällen av nämnda slag. Folkförsörjningsnämnderna hava skäl att för anordnarna av dylika tillfällen framhålla, att de på förhand borde göra bekant för festedtagarna, att socker samt brödkort borde medtagas av deltagarna.

Brödkort för personer, vilka befrias från militärtjänst.

I den mån från militärtjänst befriade icke kunna uppvisa militärbrödkort eller om anteckning saknas i militärpasset, att militärbrödkort ej utgivits, såsom man förfarit i en del truppavdelningar, då de befriade icke erhållit mili-

tärbrödkort, få folkförsörjningsnämnderna icke utgiva brödkort, utan vederbörande skall av militärmyndigheterna anskaffa militärbrödkort, mot vilket brödkort gives.

Inköpskvitto.

Inköpskvittan ha utgivits endast till statens spannmålsförråd och handelskvarnarna, vilka överlåta desamma vidare till sina ombud. A-exemplaret av inköpskvittana skall säljaren insända till folkförsörjningsnämnden. B-exemplaret överstyr statens spannmålsförråd eller handelskvarn till folkförsörjningsministeriet. C-exemplaret kvarstannar i häftets rygg. Häftena skola sedermera återsändas till folkförsörjningsministeriet.

Enär möjlighet föreligger, att spannmålssäljare, som försålt spannmål mot inköpskvitto, icke insänder A-exemplaret av inköpskvittot till folkförsörjningsnämnden, om t. ex. fråga är om spannmålsparti, som säljaren alls icke anmält för folkförsörjningsnämnden, kommer ministeriet att översända B-exemplaren av inköpskvittana till folkförsörjningsnämnden för kontroll, sedan de av statens spannmålsförråd eller handelskvarn för ministeriet redovisade B-exemplaren av inköpskvittana granskats i ministeriet. Efter det B-exemplaren av inköpskvittana ingått från ministeriet, skola folkförsörjningsnämnderna således kontrollera, huruvida motsvarande A-exemplar i vederbörlig ordning redovisats för folkförsörjningsnämnden samt huruvida på säljarens av spannmålen konto antecknats den spannmåls-mängd, som uppgivits vara försäld.

Nya blanketter för socker- och kafferedovisningarna.

Till folkförsörjningsnämnderna utsändas nya blanketter för socker- och kafferedovisningarna. De nya blanketterna tagas i bruk redan vid uppgörandet av nästa socker- och kafferedovisning. Till folkförsörjningsministeriet behöver icke vidare insändas förteckning över de affärer och butiker, vilka för folkförsörjningsnämnden redovisat kuponger och inköpsanvisningar. På de nya blanketterna uppgives blott kilomängden på de under utdelningsperioden för folkförsörjningsnämnden redovisade kupongerna och inköpsanvisningarna såsom en summa. Således alldeles samma förfarande som vid redovisningarna för spannmål och spannmålsprodukter. Till redovisningarna hörande inköpsanvisningar skola ovillkorligen jämte redovisningarna insändas till folkförsörjningsministeriet.

Förnyandet av E-korten.

Under den 3. distributionsperioden för spannmålsprodukter, som begynner den 24 juni, gäller E-kortens, ävensom militärkortens kuponger N:o 1.

De nya E-korten skola förses med nummern 2, som skall anbringas på övre delen av kortet på något avstånd från orden statens brödkort antingen genom stämpling eller med bläck.

Denna numrering är nödvändig, på det att det icke vore möjligt att utbyta t. ex. i restaurang, med vilken folkförsörjningsnämnden i enlighet med framställningen i ministeriets cirkulär N:o 109 överenskommit om utbytet av E-kort, mot talongen på det gamla kortet erhållit nytt E-kort återigen mot ett nytt E-kort på något annat ställe.

Med nummer 2 försett E-kort får icke vidare under den tredje och fjärde utdelningsperioden utbytas mot nytt E-kort.

De restaurangkort, som folkförsörjningsnämnderna överlåtit till restauranger eller butiker för att i enlighet med cirkuläret N:o 109 utbytas mot talongerna på gamla kort, skola vara försedda med siffran 2.

På motsvarande sätt skola de E-kort, vilka utgivits för den 5:te och 6:tte utdelningsperioden, förses med siffran 3, då tiden för deras utdelning är inne.

Bageriprodukter.

Till bageriernas kännedom skall följande bringas:

Användningen av saccarin i bröd är onödig, enär detsamma blott ökar sötheten men icke näringsvärdet i brödet, och emedan förfarandet kan förleda producenten att minska den tillåtna sockermängden och använda denna till andra ändamål. Med saccarin kan köparen sålunda vilseledas. Användningen av saccarin i bröd bör därför förbjudas.

Skorpor, vilka skäras av bröd, som förblivit osålt, kunna prissättas så, att brödets pris höjes med en tredjedel.

För övriga skorppprodukter, för vilka degens sammansättning icke är nämnd i beslutet den 20/5 1940 angående maximipris för spannmålsprodukter samt tillåtna brödsorter, skall producenten till folkförsörjningsnämndens godkännande inlämna priskalkyl, som baserar sig på degens sammansättning.

Vid tillverkningen av kex och därmed jämförbara produkter hava några bagare råkat i

svårigheter. På grund därav må till anvisning nämnas, att de för tillverkningen av kex fastställda socker- eller siraps- och fettmängderna äro lämpliga för framställning av t. ex. vanilj- och palmkringlor, kungsskorpor, pepparnötter m. fl. därmed jämförbara. Priset för dylika produkter bör vara högst 24 mk per kg. Kryddor få enligt behov användas i kexdeg.

En del bagerier hava framställt kakor. Detta är i strid med folkförsörjningsministeriets beslut av den 20/5 1940 angående tillverkningen av bakelser. Däri stadgas uttryckligen såsom pris för bakelser mk 1: 50, varjämte tillverkningen och försäljningen av andra slags konditoriprodukter förbjödes. Tillverkningen av kakor är sålunda även förbjuden.

Vid försäljning av bakelser motsvara C-kuponerna och deras delar B-kuponerna och deras delar.

Socker- och kaffekontona.

Folkförsörjningsministeriet har ansett det nödvändigt att ändra sättet för socker- och kafferedovisningarna så, att de affärer, vilka äro verksamma inom olika kommuners områden för alla sina butiker skola göra socker- och kafferedovisningarna blott till centralaffärens folkförsörjningsnämnd, således såsom nu sker i fråga om spannmålsprodukterna.

Redovisningarna för de nu löpande socker- och kaffeutdelningsperioderna skola redan göras på detta sätt. Folkförsörjningsnämnderna skola

av alla affärer och inrättningar infordra en på en verklig inventering baserad uppgift över de lager av socker, sockersirap, rent kaffe (icke skattekaffe) och kaffesurrogat, som desamma innehava den 30 juni 1940. De uppgivna inventeringsmängderna skola tagas såsom grund för bokföringen från och med den 1 juli. Även oförtullad vara skall anses utgöra vara, som finnes på lager. Folkförsörjningsnämnderna skola i god tid i juni till vederbörande folkförsörjningsnämnd översända kontrollkortet för de affärer, vilkas bokföring flyttas till annan folkförsörjningsnämnd. Detta är nödvändigt på det att centralaffärens folkförsörjningsnämnd må kunna hopsummera alla de lager, som de hittills i andra folkförsörjningsnämnder förda kontokortet utvisa, samt därifrån efter utgången av den löpande utdelningsperioden avdraga de kuponger och inköpsanvisningar, vilka skola redovisas för centralaffärens folkförsörjningsnämnd, samt jämföra lageröverskottet med inventeringen.

De mängder, som den 30 juni återstå oleverade mot inköpsanvisningar, skola även uppgivas i samband med inventeringen.

De affärer, vilkas bokföring överflyttas till centralaffärens folkförsörjningsnämnd, erhålla således härefter inköpsanvisningarna för alla sina butiker blott av centralaffärens folkförsörjningsnämnd.

Om detta nya system böra folkförsörjningsnämnderna underrätta de affärer, som hava butiker på flere än en kommuns områden.

Folkförsörjningsminister **Väinö Tanner.**

Avdelningschef *Onni Toivonen.*

